

Quick-scan natuur RSG Wieringerlant

Toetsing wet- en regelgeving van natuur

Definitief

Gemeente Wieringermeer

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 11 maart 2011

Verantwoording

Titel : Quick-scan natuur RSG Wiringherlant
Subtitel : Toetsing wet- en regelgeving van natuur
Projectnummer : 304329
Referentienummer : GM-0003775
Revisie : 0
Datum : 11 maart 2011

Auteur(s) : ing S.J. Roodzand
E-mail adres : sandra.roodzand@grontmij.nl
Gecontroleerd door : ing. M. Kolen
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. R. Krom
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 547 57 50
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Het plangebied	4
2	Wet- en regelgeving	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Natuurbeschermingswet	6
2.3	Natuurbeleid.....	7
2.4	Flora- en faunawet	7
3	Inventarisatie natuurwaarden en effecten.....	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	De ingreep.....	10
3.3	Natuurbeschermingswet	10
3.4	Ecologische Hoofdstructuur	10
3.5	Inventariseren beschikbare gegevens	11
3.6	Veldbezoek	11
3.7	Flora	11
3.8	Zoogdieren	11
3.9	Vogels	12
3.10	Vissen	13
3.11	Amfibieën en reptielen	13
3.12	Overige soorten	13
4	Toetsing, conclusies en aanbevelingen.....	14
4.1	Toetsing Natuurbeschermingswet	14
4.2	Toetsing Ecologische Hoofdstructuur	14
4.3	Toetsing Flora- en faunawet	14
4.4	Conclusies.....	14
4.5	Aanbevelingen	15
	Literatuurlijst	16
	Bijlage 1. Rugstreeppad	17

1 Inleiding

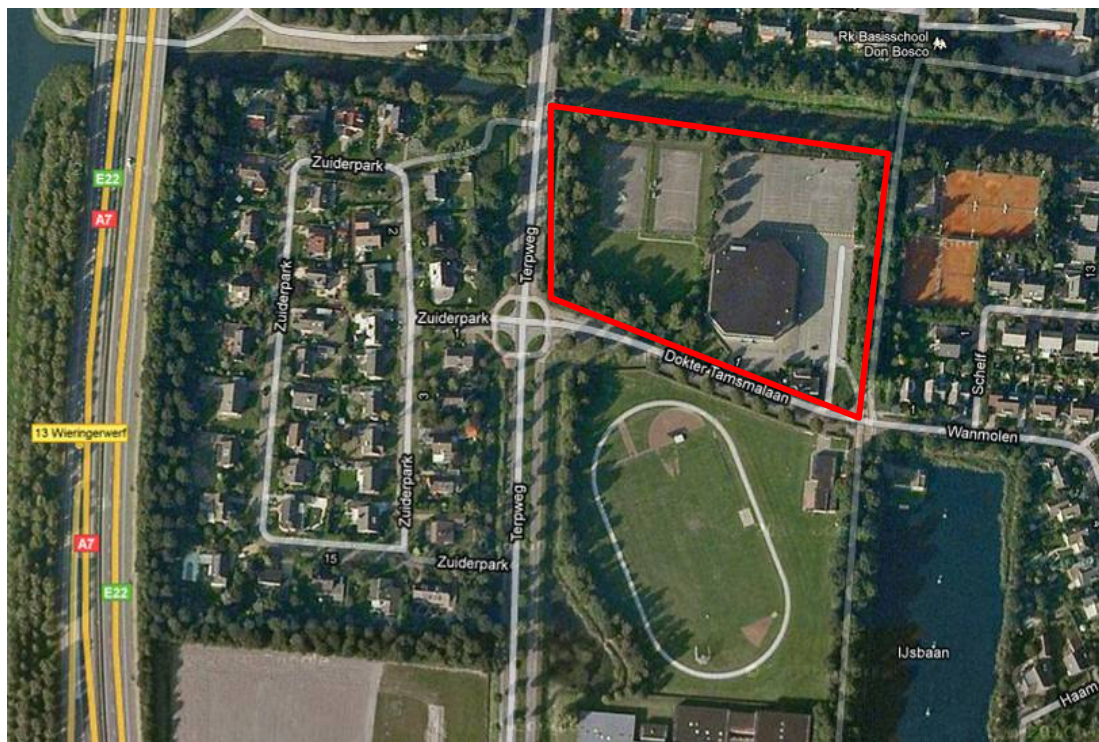
1.1 Aanleiding

Gemeente Wieringermeer is voornemens een nieuwe school te realiseren op het RSG terrein te Wieringerwerf. Het terrein bestaat in de bestaande situatie uit sportvelden, sporthal en parkeerterrein. Grontmij is gevraagd om een quick-scan natuur uit te voeren om de (on)mogelijkheden met betrekking tot natuur in kaart te brengen.

De natuurwetgeving schrijft voor om, voorafgaand aan een ontwikkeling, een inschatting te maken van de natuurwaarden van het plangebied en mogelijke effecten hierop veroorzaakt door de voorgestane ontwikkelingen. In deze quick-scan natuurwaarden wordt, op basis van bestaande informatie en een veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving.

1.2 Het plangebied

Het plangebied bevindt zich in Wieringerwerf en wordt begrensd door de Terpweg, Dokter Tamsmalaan en het Terppad. Zie figuur 1 voor de begrenzing van het plangebied. In de bestaande situatie bestaat het terrein uit een sporthal (Zuiderzeehal), parkeerterrein en sport/speelsterrein bestaande uit geasfalteerd skateveld en trapveld. Daarnaast bevindt zich op het terrein een grasveld. Het gehele terrein wordt begrensd door een groenwal bestaande uit bosplantsoen met onderbegroeiing. Aan de zuidoostzijde van het plangebied, aan de Dokter Tamsmalaan, bevindt zich een ambulance post. Ten noorden van het terrein bevindt zich een brede watergang met een rietkraag. Het terrein bevindt zich hoger dan de watergang en bezit een steile kade.

Figuur 1: Ligging plangebied RSG Wieringerwerf (rood).

Figuur 2: Foto's van het plangebied d.d. 28-01-2010

2 Wet- en regelgeving

2.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands.

Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht.
2. Er is een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringstoets (art 19f).
3. Er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

Verslechteringstoets

In een verslechteringstoets dient te worden nagegaan of door een project, plan of handeling een kans bestaat op een verslechtering van een natuurlijke habitat of de habitat van een soort. Hiertoe dienen alle relevante aspecten van de activiteit in kaart gebracht te worden.

De verslechteringstoets heeft twee mogelijke uitkomsten:

1. De verslechtering is aanvaardbaar. Het bevoegd gezag verleent vergunning.
2. De verslechtering is onaanvaardbaar. De vergunning wordt geweigerd.

Passende beoordeling

Met een passende beoordeling wordt vastgesteld of door een activiteit er een kans bestaat op een significant negatief effect. Dit op basis van de beste wetenschappelijke kennis ter zake, waarbij alle aspecten van de activiteit op zichzelf én in combinatie met andere activiteiten of plannen worden geïnventariseerd en getoetst.

De passende beoordeling kan drie uitkomsten hebben:

1. Er treedt, al dan niet na het toepassen van mitigerende maatregelen, geen aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen op en er is tevens geen sprake van een verslechtering van een natuurlijke habitat of de habitat van een soort. Er is geen vergunning noodzakelijk.
2. Er treedt, al dan niet na het toepassen van mitigerende maatregelen, geen aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen op, maar er is wel sprake van een verslechtering van een natuurlijke habitat of de habitat van een soort. Vergunning wordt verleend, mits de verslechtering niet onaanvaardbaar is (zie 'verslechteringstoets').
3. Er treden, al dan niet na het toepassen van mitigerende maatregelen, (mogelijk) wel significant negatieve effecten op. Dan volgt toetsing aan de zogeheten ADC-criteria:
 - er zijn geen geschikte Alternatieven;
 - er is sprake van Dwingende redenen van groot openbaar belang, waaronder redenen van sociale en economische aard;
 - er is voorzien in exacte en tijdige Compensatie.

Slechts als aan al deze drie criteria is voldaan, mag het bevoegd gezag vergunning verlenen. Indien er sprake is van aantasting van een gebied dat is aangewezen ter bescherming van een prioritair natuurlijk habitat of een prioritaire soort, dan dient eerst door de minister van LNV aan de Europese Commissie advies te worden gevraagd alvorens toestemming of mag worden verleend. Bovendien is het aantal redenen van groot openbaar belang in dat geval beperkt.

2.3 Natuurbeleid

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

2.4 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt o.a. de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelde beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend. Buiten de broedperiode betreft bescherming van vogels vooral de vaste verblijfplaatsen van standvogels zoals uilen, huismus en buizerd. Die zijn jaarrond beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Er is geen ontheffing mogelijk bij "een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling", noch in het geval van "dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten" (Ministerie LNV, augustus 2009).

Coalitie biodiversiteit 2010

Natuur staat op veel plaatsen in Nederland en ook elders onder druk. Door het intensieve gebruik van onze omgeving verdwijnen steeds meer soorten. Maar een gezond ecosysteem wordt juist gekenmerkt door een hoge biodiversiteit. Deze rijkdom aan soorten is voor mensen van groot belang. Grontmij levert een bijdrage aan het behoud van soortenrijkdom en maakt deel uit van de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Natuur komt niet alleen voor in natuurgebieden, maar grote diversiteit wordt ook vaak aangetroffen in tuinen, parken en bouwterreinen! Om de natuurwaarden te behouden en te versterken hebben het rijk en de provincies herstelopgaven geformuleerd. Het voornemen is om de achteruitgang van de biodiversiteit in 2010 stop te zetten. Hiertoe heeft de Coalitie Biodiversiteit 2010 het Verdrag van Amersfoort ondertekend. De coalitie bestaat uit provincies, gemeenten, NGO's en bedrijven. Grontmij Nederland B.V. tekende in november 2009 als eerste advies- en ingenieursbureau het Verdrag van Amersfoort en behoort tot de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Door het Verdrag te ondertekenen geeft de ondertekenaar aan zich actief te zullen inspannen om de biodiversiteit te verhogen. Grontmij neemt dan ook graag het initiatief binnen projecten om zoveel mogelijk aan de biodiversiteit bij te dragen. Hierbij kunt u denken aan het opzetten van ecologische knelpuntenanalyses, het adopteren van een voor de gemeente karakteristieke plant- of diersoort en natuurbeheerplannen voor parken en bedrijfsterreinen. Deze projecten richten zich niet alleen op natuurgebieden maar ook op binnenstedelijke wijken, industrieterreinen, kantorenpark of intensieve agrarische gebieden. Vaak kunnen door kleine aanpassingen of toevoegingen in een project, zoals aangepast bermbeheer, speciale armaturen van lichtmasten, faunapassages en natuurvriendelijke oevers, al winst worden behaald voor de biodiversiteit. Onder de aanbevelingen geven wij dan ook alvast een voorschot op de mogelijkheden om in het kader van dit project de biodiversiteit te versterken!

3 Inventarisatie natuurwaarden en effecten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de aanwezige natuurwaarden in het plangebied beschreven. Vervolgens worden de effecten van de geplande werkzaamheden op deze natuurwaarden uitgewerkt. Negatieve effecten kunnen in algemene zin bestaan uit:

- vernietiging: leefgebied/vaste verblijfplaatsen verdwijnen;
- verstoring: planten of dieren, hun verblijfplaats of voedselgebied ondervindt verstoring als gevolg van werkzaamheden of gebruik;
- versnippering: migratie van soorten wordt bemoeilijkt, waardoor populaties worden geïsoleerd;
- vermessing: het voedselrijker worden van voedselarme situaties;
- verdroging: het droger worden van natte situaties;
- verontreiniging: afvoeren van afvalstromen.

3.2 De ingreep

Voor het terrein wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Op de locatie waar zich nu sportvelden bevinden, komt een nieuw schoolgebouw met schoolplein. De groenstrook rondom het terrein blijft in de huidige vorm behouden en zal ook als 'groen' worden bestemd. De sporthal Zuiderzeehal met maatschappelijke doeleinden blijft behouden en ook op het parkeerterrein vinden geen werkzaamheden plaats. De bestaande ambulancepost blijft in de huidige staat behouden.

Van het nieuwe schoolgebouw zijn nog geen ontwerpen of dergelijke beschikbaar, het is dan ook nog onduidelijk hoe deze exact vorm wordt gegeven. Wel is de maximale bouwhoogte en de maximale oppervlakte bekend. Deze worden in het bestemmingsplan vastgelegd. De maximale hoogte van het nieuwe schoolgebouw bedraagt 12 meter en maximaal 75% van het bouwvlak waarin de school wordt gerealiseerd, mag worden bebouwd.

Er vinden geen werkzaamheden in het watersysteem plaats.

3.3 Natuurbeschermingswet

Binnen een straal van vier kilometer van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten of overige beschermde natuurgebieden. De voorgenomen ontwikkeling, de bouw van een school, heeft slechts lokaal binnen Wieringerwerf effect. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

3.4 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur, zie figuur 3. Daarnaast geldt dat er binnen het plangebied of in de directe omgeving hiervan geen weidevogelleefgebied aanwezig is. De EHS kent geen externe werking, in dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

3.5 Inventariseren beschikbare gegevens

3.6 Veldbezoek

3.7 Flora

3.8 Zoogdieren

Alle vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder tabel 3, zwaarste bescherming. In tabel 1 zijn alle vleermuissoorten opgesomd welke in de regio voor kunnen komen. In de tabel zijn tevens de potentiële functies van het plangebied en de mogelijke effecten hierop weergegeven.

Tabel 1: Voorkomen vleermuizen in regio Wieringermeer en mogelijke effecten.

Functie → Soort ↓	Zomerverblijfplaats	Kraanverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Zwermlocatie	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Migratieroute	Voerageergebied
Baardvleermuis						X		X
Brandts vleermuis								
Ingekorven vleermuis								
Franjestaart						X		X
Bechstein vleermuis								
Vale vleermuis								
Watervleermuis						X		X
Meervleermuis						X		X
Gewone dwergvleermuis						X		X
Ruige dwergvleermuis						X		X
Rosse vleermuis						X		X
Bosvleermuis								
Laatvlieger						X		X
Tweekleurige vleermuis						X		X
Gewone grootoorvleermuis						X		X
Grijze grootoorvleermuis								

	Legenda
X	Geen effect
X	Mogelijk effect
X	Negatief effect

Vliegroute= route welke wordt afgelegd tussen verblijfplaats en voerageergebied

Migratieroute= route welke wordt afgelegd tussen zomer- en winterverblijf.

[Bron: VZZ, 2009]

De sporthal Zuiderzeehal bezit open stootvoegen waardoor vleermuizen mogelijk toegang hebben tot de spouwmuur. Daarnaast bezit het gebouw aan de dakrand elementen waar vleermuizen tussen kunnen kruipen. Het gebouw blijft in zijn huidige vorm staan. Het mogelijke gebruik van het gebouw door vleermuizen wijzigt niet, in dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

Waarschijnlijk vormt de watergang met rietoevers ten noorden van het plangebied een belangrijke vliegroute. Deze watergang met rietoevers blijft behouden.

Tot slot kan het terrein onderdeel uitmaken van het jachtbiotoop van bijvoorbeeld gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Met name de groenwal lijkt hierbij van belang, deze trekt insecten aan en biedt luwte. De groenwal blijft in de eindsituatie behouden, in dit kader worden dan ook geen negatieve effecten voorzien. Het nieuwe schoolgebouw heeft geen negatieve effecten op het jachtbiotoop en/of vliegroute aan de noordzijde. Indien echter nieuwe verlichting wordt aangebracht, wordt aanbevolen om dit 'vleermuisvriendelijk' aan te leggen, zie paragraaf 4.5.

3.9 Vogels

In de groenstrook rondom het plangebied kunnen diverse vogels tot broeden komen, zoals bijvoorbeeld heggemus, houtduif, winterkoning, zanglijster, witte kwikstaart, koolmees, pimpelmees, roosborst, vink en merel.

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer er tijdens de broedperiode (circa 15 maart – 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden. Waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein waar grondbroeders nestelen. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

Tijdens het broedseizoen zijn geen nesten aangetroffen van jaarrond beschermde vogels. Wel zijn in de bomen enkele oude nesten aangetroffen, maar deze waren tijdens veldbezoek niet meer in gebruik.

3.10 Vissen

Ten noorden van het plangebied loopt een brede watergang. Deze biedt geschikt leefgebied voor diverse vissoorten. Uit verspreidingskaarten van HHNK blijkt dat de beschermde vissoorten bittervoorn en rivierdonderpad in deze regio voorkomen. Beide soorten zijn zwaar beschermd onder Flora- en faunawet tabel 2/3.

In het watersysteem vinden binnen dit project geen werkzaamheden plaats. Naast de watergang aan de noordzijde bevinden zich binnen het plangebied geen overige waterelementen. In dit kader treden dan ook geen effecten op de eventuele voorkomende beschermde vissoorten op.

3.11 Amfibieën en reptielen

Doordat binnen het plangebied geen waterelementen aanwezig zijn, biedt het terrein geen geschikt leefgebied voor amfibieën. Net ten noorden van het gebied loopt wel een watergang, hier kunnen algemene soorten zoals bruine kikker, bastaard kikker, gewone pad en kleine watersalamander wel worden aangetroffen. Dit zijn alle soorten van tabel 1 Flora- en faunawet. In het kader van ruimtelijke ingrepen geldt voor alle tabel 1 soorten een algehele vrijstelling.

Er zijn geen waarnemingen bekend van het voorkomen van de rugstreeppad (tabel 3) in de directe omgeving van het plangebied. De rugstreeppad komt in Noord-Holland echter vrij algemeen voor. Het leefgebied van de rugstreeppad bestaat uit zandige terreinen met pionierbegroeiing en ondiepe waterpartijen voor de voortplanting. Daarnaast wordt de soort ook in poldergebieden aangetroffen. In de huidige situatie biedt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad en wordt hier dan ook niet verwacht. Wanneer ten behoeve van de bouw zand wordt opgebracht, kan (in de actieve periode april- augustus) het terrein echter alsnog worden gekoloniseerd door de rugstreeppad. Indien dit daadwerkelijk het geval is, moet om verstoring/ schade aan de rugstreeppad te voorkomen, de soorten worden afgevangen en buiten het terrein worden uigezet. Om de soort vervolgens buiten het plangebied te houden, dient het terrein te worden afgeschermd met zogenaamde paddenschermen, zie bijlage 1.

3.12 Overige soorten

Er zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde diersoorten binnen het plangebied. Gezien de inrichting van het terrein, sporthal, verhard oppervlakte en grasveld/ bosplantsoen worden ook geen overige beschermde diersoorten verwacht.

4 Toetsing, conclusies en aanbevelingen

4.1 Toetsing Natuurbeschermingswet

Binnen de invloedssfeer van het plangebied bevinden zich geen Natura 2000-gebieden of Beschermde Natuurmonumenten. De voorgenomen ontwikkeling heeft slechts lokale effecten tot gevolg. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

4.2 Toetsing Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich buiten de begrenzing van Ecologische hoofdstructuur en weidevogelleefgebied. De EHS kent geen externe werking, in dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op en hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

4.3 Toetsing Flora- en faunawet

Uit de voorliggende hoofdstukken blijkt dat broedvogels, zoogdieren en amfibieën binnen het plangebied kunnen voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 2 en 3:

- met betrekking tot de broedvogels wordt aanbevolen om versturende werkzaamheden, zoals kapwerkzaamheden, buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is per soort verschillend maar over het algemeen wordt de periode 15 maart tot 15 juli aangehouden;
- binnen het plangebied kunnen diverse vleermuizen voorkomen welke vliegend, foeragerend en/of verblijvend gebruik maken van het plangebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft naar verwachting geen negatieve effecten op het leefgebied van vleermuizen. Indien nieuwe openbare verlichting op het terrein wordt aangebracht, wordt wel aanbevolen om deze verlichting 'vleermuisvriendelijk' aan te leggen. Dit houdt in dat gebruik wordt gemaakt van speciale armaturen welke verstrooiing voorkomen en een warme lichtkleur
- wanneer ten behoeve van de bouw zand wordt opgebracht, kan het terrein worden gekoloniseerd door de rugstreeppad. In de huidige situatie biedt het terrein geen geschikt leefgebied voor de rugstreeppad en wordt hier in de huidige situatie ook niet verwacht. Wanneer het terrein tijdens de bouw toch wordt gekoloniseerd, dienen de padden te worden afgevangen en buiten het werkgebied te worden verplaatst. Om nieuwe kolonisatie vervolgens te voorkomen dient het terrein te worden afgeschermd met zogenaamde paddenschermen, zie Bijlage 1. Deze maatregelen kunnen zonder ontheffing Flora- en faunawet worden uitgevoerd.

4.4 Conclusies Natuurbeschermingswet

Er hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

Ecologische hoofdstructuur

Er hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

Flora- en faunawet

- Versturende werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen (circa half maart- half juli) te worden uitgevoerd.
- Indien nieuwe openbare verlichting op het terrein wordt aangebracht, wordt aanbevolen om deze verlichting 'vleermuisvriendelijk' aan te leggen. Dit houdt in dat gebruik wordt gemaakt van speciale armaturen welke verstrooiing voorkomen en een warme lichtkleur.

- Indien tijdens de bouwfase het terrein wordt gekoloniseerd door de rugstreeppad, dient het terrein te worden afgeschermd met paddenschermen en exemplaren binnen de af-rastering te worden afgevangen en buiten het plangebied te worden uitgezet.

4.5 Aanbevelingen

Biodiversiteit

Grontmij Nederland B.V. heeft de Coalitie Biodiversiteit ondertekend en heeft hiermee aangeven zich in te zetten voor behoud en verbetering van de biodiversiteit in Nederland. Om deze reden dragen wij enkele aanbevelingen aan hoe de biodiversiteit te bevorderd binnen dit project. Om te voldoen aan de natuurwetgeving is uitvoering van deze aanbevelingen niet verplicht.

- Indien nieuwe openbare verlichting op het terrein wordt aangebracht, wordt aanbevolen om deze verlichting 'vleermuisvriendelijk' aan te leggen. Dit houdt in dat gebruik wordt gemaakt van speciale armaturen welke verstrooiing voorkomen en een warme lichtkleur.
- Voor de rietoever langs de watergang ten noorden van het gebied wordt aanbevolen om deze gefaseerd te maaien zodat te allen tijde vegetatie beschikbaar blijft voor vissen, amfibieën, zoogdieren en vogels.
- Omdat er in de toekomst een nieuw schoolgebouw wordt geplaatst, wordt er aanbevolen om een zogenaamde biodiversiteit barometer te plaatsen. Grontmij heeft de Biodiversiteit barometer in samenwerking met het Europees Centrum voor Natuurbehoud (ECNC) ontwikkeld. Deze barometer heeft een educatieve functie, hierop kan worden afgelezen hoe de staat van biodiversiteit is en hoe deze kan worden verbeterd. Dit bestaat uit de volgende vier stappen:

Stap 1: In kaart brengen huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen. Stap 1 vormt de basisinput voor het benoemen van de kansen en potenties;

Stap 2: Benoemen kansen en potenties. Op grond van de verzamelde informatie in stap 1 worden de kansen en potenties in het gebied bepaald. Een kans is bijvoorbeeld een nieuwe waterberging die zal worden aangelegd, een potentie is het versterken van een vlinderpopulatie uit een aangrenzend gebied;

Stap 3: Samenstellen en uitvoering maatregelenpakket. De kansen en potenties worden samen met de lokale partijen vertaald naar concrete maatregelen. Van belang hierbij is voldoende draagvlak te creëren bij de lokale betrokkenen. Daarnaast wordt aansluiting gezocht bij maatregelen die zijn opgenomen in de diverse subsidieregelingen, Het maatregelenpakket wordt voorzien van een uitvoeringsparagraaf waarin de trekkers worden benoemd en tevens wordt aangegeven welke financiële middelen beschikbaar zijn. Na het nemen van de maatregelen wordt de Biodiversiteit barometer op een zichtbare locatie geplaatst;

Stap 4: Monitoring. Nadat de maatregelen zijn uitgevoerd is het van belang te weten of de maatregelen ook het beoogde resultaat hebben. Om te meten of de biodiversiteit op de locatie ook daadwerkelijk toeneemt wordt aan de lokale partijen gevraagd de natuur te monitoren. De resultaten van deze monitoring worden middels door ECNC vastgestelde criteria opgenomen in de Biodiversiteit barometer. Deze zal naar aanleiding van de monitoringsresultaten worden geactualiseerd.

Literatuurlijst

HHNK, 2007. Beschermde soorten in het beheergebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier; Soortprotocollen en verspreidingskaarten. T. Damm, D. Hoogeboom en J. van de Sande, Van der Goes en Groot.

RAVON, 2008. Bijzondere vissoorten in Noord-Holland. Auteurs: C.W. Kuijsten, J. Kranenbarg & J. Herder. Stichting RAVON Nijmegen.

Vlinderstichting; 2006. De Dagvlinders van Nederland; Verspreiding en bescherming. Auteurs; F. Bos, M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff.

VZZ, 2009. Vleermuizen en planologie; cursusmap, verspreidingskaarten. H. Limpens, J. Rege-link en R. Koelman.

Geraadpleegde internetsites

www.noord-holland.nl Kaartviewer Ecologische Hoofdstructuur;
www.waarneming.nl Locatie: Wieringerwerf en Wieringerwerf Oosterterp;
www.minlnv.nl Gebiedendatabase Natuurbeschermingswetgebieden;
www.ravon.nl Verspreidingsonderzoek 2010;
www.telmee.nl Waarnemingen;
<http://www.zoogdieratlas.nl/Provincies/NoordHolland/>

Bijlage 1. Rugstreeppad

1.1 Instandhouding

Om de gunstige staat van instandhouding te waarborgen is het van belang dat er na de ingreep voldoende voortplantingsmogelijkheden voor de Rugstreeppad resteren.

Ideaal voortplantingswater voor de rugstreeppad ziet er als volgt uit:

- tijdelijke plassen (maximaal 10 promiel zoutgehalte);
- ruim 1 cm diep, zeer vlak profiel;
- weinig of geen vegetatie;
- geheel of grotendeels schaduwvrij, zodat het water gemakkelijk opwarmt door de zon;
- droge, kale grond in de buurt (om zich in te kunnen graven).

De rugstreeppad heeft een sterke voorkeur voor bovenstaand biotoop om zich voort te planten, omdat op die manier predatie van eieren en larven door allerlei waterdieren (met name vissen en roofinsecten) uit de weg wordt gegaan. Nieuw gegraven diepere poelen, plassen en sloten worden soms ook benut, maar deze zijn vaak na één seizoen ongeschikt vanwege de kolonisatie door plant en dier en ze warmen in de zomer vaak onvoldoende op voor een succesvolle (snelle) metamorfose. De opgesomde ideale omstandigheden doen zich voor indien in relatief droge gebieden met weinig vegetatie (voorkeursbiotoop!) een regenrijke periode wordt gevolgd door een periode met redelijk wat zon (echter niet zoveel dat het water direct weer verdampt). Door allerlei aanpassingen is de Rugstreeppad in staat deze omstandigheden langdurig (tot tien jaar!) af te wachten en dan 'toe te slaan' met een enorme reproductie. Deze aanpassingen zijn: een zeer lange potentiële legtijd (voorjaar + zomer), een zeer groot aantal eieren per eierlegend wijfje, een zeer korte metamorfosetijd, en bovenal dat de dieren relatief oud kunnen worden (20 jaar).

1.2 Mitigerende maatregelen met betrekking tot de rugstreeppad:

- in de periode tussen 15 april en 15 september dienen de werkzaamheden te worden omrasterd met een paddenscherm;
- de 'binnen' de afrastering (op het werk) aanwezige rugstreeppadden dienen te worden weggevangen en uitgezet;
- zo gauw de werkzaamheden op een bepaald deeltraject zijn afgerond dienen de rasters en de emmers te worden verwijderd;
- het omrasteren en wegvangen van rugstreeppadden dient op onderstaand beschreven wijze te worden uitgevoerd.

2 Locatie scherm

Rugstreeppadden worden aangetrokken door 'kale rulle grond', om ('s nachts) te foerageren en om zich (overdag) te kunnen ingraven. Om te voorkomen dat padden op de werkterreinen of het eventueel te gebruiken gronddepot afkomen, dient een scherm rondom deze terreinen te worden aangebracht voor de periode dat daar werkzaamheden plaatsvinden. Dit betekent dat het scherm 'mee-verplaatst' wordt wanneer de werkzaamheden zich verplaatsen.

3 Type schermen

Als paddenscherm kan folie (landbouwplastic) worden gebruikt. Folie kan worden benut maar zal wel 'gestut' moeten worden. Folie dient strak gespannen te worden omdat de padden er anders gewoon op klimmen. Daarnaast moet het voldoende sterk te zijn om kans op scheuren te voorkomen. De hoogte van het scherm moet minimaal 40 cm bedragen, waarbij folie ca. 10 cm wordt ingegraven.

Dit ingraven kan het meest eenvoudig gebeuren door het vooraf graven van een sleuf. Zoals reeds gemeld kan folie eventueel aan bestaand raster bevestigd worden, voor zover aanwezig. Bij verharde oppervlakken is ingraven onmogelijk. Er moet dan op de één of andere manier gezorgd worden dat het scherm zó aansluit op de verharding, dat de padden niet tussen scherm en bekleding kunnen doorkruipen. Voor een ontwerpschets zie Handreiking maatregelen voor de fauna langs weg en water, RWS-DWW, 1995.

4 Wegvangen rugstreeppadden

Om de reeds op de terreinen aanwezige padden weg te vangen, dienen er om iedere 40 m (of minder) langs het scherm emmers ingegraven te worden. De emmers moeten aan de 'binnen'-zijde langs het scherm worden ingegraven. De diepte van de emmers is minimaal 40 cm en de bodem van de emmers heeft voldoende gaatjes zodat het regenwater kan weglopen en er geen water in blijft staan. Tussen de rand van de emmer en het gat in de grond mag geen ruimte zijn. In de emmers dient beschutting te worden aangebracht in de vorm van een laagje bladeren en/of potscherven. Beschutting is van belang om predatie door roofdieren te voorkomen alsmede uitdroging door de zon. Tevens moet in iedere emmer een tak of stokje worden gezet, dat van de bodem tot boven de rand komt. Dit is noodzakelijk om muizen, die onverhoopt in de emmer zijn gevallen, de kans te geven uit de emmer te klimmen. Deze dieren overleven een nacht zonder voedsel niet.

5 Uitzetten van gevangen dieren

De padden zijn actief van zonsondergang tot zonsopgang en bij bewolkt weer ook wel overdag. Aangenomen dat de dieren enige tijd in de emmers kunnen overleven, dienen de emmers om de dag en wel 's ochtends bij aanvang van de werkzaamheden te worden gecontroleerd. Vervolgens dienen aanwezige padden en eventueel andere dieren direct te worden uitgezet. De gevangen dieren dienen buiten het raster te worden uitgezet, op open plekken met voldoende schuilmogelijkheden (lage vegetatie, planken, steenhopen etc.).